

Gençliğin Sesine Kulak Verilmeli

Ali Arayıcı¹

Gençlik, bir toplumsal yapının geleceğini oluşturan en dinamik, üretken, aktif, özverili, çalışkan ve hareketli unsurdur. Kast edilen 15-25 yaşlarında bulunan, eğitim çağındaki gençliktir. UNESCO, yükseköğrenim gençliğinin tanımını şöyle yapmaktadır: “Gençlik, yaşamını kazanmak için çalışmayan, kendine ait özel evi ve işyeri bulunmayan ve sadece öğrenim gören kişidir”.

Bugün, Boğaziçi Üniversitesi’nde yaşanan olaylar, sadece bir rektör atanmasıyla ilgili değildir. Siyasi iktidarın yıllardır gençlik üzerinde uyguladığı gerici, ayrıştırmacı, dışlayıcı, ırkçı, baskıcı, “ötekileştirici” ve faşizan baskı politikalarının bir dışa vurması olarak değerlendirmek gerekir.

Laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu söyleyen Türkiye; gençliğini dışlamamalı ve onlara sahip çıkmalıdır. Onların yükseköğretim kurumlarında karşılaştıkları genel sorunlarının temelden çözümüne yönelik olarak doğru-dürüst bir gençlik politikası üretmesi gerekir.

Gençlik Özgür Olmalı

Cumhuriyet Türkiye’sinin kurucusu **Mustafa Kemal**’in, gençliğe, genç ve gelecek kuşaklara verdiği önemi ve değeri, burada anımsatmakta yarar vardır. Bir konuşmasında “bütün ümidim gençliktedir” dedikten sonra “genç fikirli demek, doğruyu gören ve anlayan gerçek fikirli

demektir” diyerek toplumsal yapıda gençliğin ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. **M. Kemal**, öğretmenlere ise şu şekilde seslenmektedir: “Gençliği yetiştiriniz. Onlara ilim ve irfanın müspet fikirlerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız”.**

Eski SSCB’nin kurucusu **Vladimir İliç Lenin**, Çarlık Rusyası’nda, 1900-1901 yıllarında başlayan öğrenci gösterileri esnasında “öğrenci gençliğe politik özgürlüğü ele geçirmeden akademik özgürlüğe kavuşamayacaklarını” söylemişti.

*Fransa’nın eski başbakanlarından **Pierre Mendes-France**; 1954 yılındaki bir söyleyişinde gençliğe söz hakkı tanınması ve onların eğilimlerinin dikkate alınması konusunda şöyle diyordu: “Rejimin yönü ile gençliğin eğilimleri arasında bir ayrılma olduğu andan itibaren, felaket yakın demektir.*

Özellikle de işçileri ve halkı öğrenci mitinglerini desteklemeye çağıran **V.-İ. Lenin**, “bu desteği alabilmek için” öğrencilerin “yalnız akademik özgürlük için değil, aynı zamanda tüm halkın özgürlüğü, siyasi özgürlük için, mücadele etmeleri” gerektiğini vurgulamıştı.

İngiliz filozof ve siyasetçi **William Godwin**, ulusal eğitimdeki katı kurallara karşı çıkarak, adil ve eşitlikçi bir toplumsal yapının; ancak insanların akıllarını özgürce kullandıkları zaman ortaya çıkabileceğini belirtmektedir. Anayasadaki değişiklikler, yasalarda sürekli kısıtlayıcı önlemler, siyasi baskı ve kuramlar; insanların yaşamını nasıl düzenlenmesi gerektiği konusundaki anlayışlarının gelişmesine yarar sağlamadığını ve tam tersine engellemekte olduğu gerçeğini savunarak, bu konuda şu görüşleri ileri sürmektedir:

“Gençliğimizin, ne kadar mükemmel olursa olsun anayasaya saygılı olmak üzere eğitilmesi doğru değildir. Hakikate ve ancak etki altına alınmamış hakikat anlayışlarına uygun düştüğü takdirde anayasaya saygı duymak üzere yönlendirilmeliler”.

Söz ve Karar Sahibi

Fransa’nın eski başbakanlarından **Pierre Mendes-France**; 1954 yılındaki bir söyleyişinde gençliğe söz hakkı tanınması ve onların eğilimle-

¹ Prof. Dr./Paris

rinin dikkate alınması konusunda şöyle diyordu: **“Rejimin yönü ile gençliğin eğilimleri arasında bir ayrılma olduğu andan itibaren, felaket yakın demektir.** Totalitarizm, az ya da çok uzun sürede tehlike oluşturmaya başlar. Eğer, cumhuriyet gençliğin umut ve tutkularını toplayıp yön veremezse, onlara katkıda bulunamazsa, önüne geçilmez bir baskı altında hızla yıkılacaktır”.

Fransa ve Almanya başta olmak üzere, bazı Avrupa ülkeleri; gençliğin yönelim ve eğilimlerini dikkate almadıklarından dolayı, 60’lı yılların sonuna doğru gençlik olaylarıyla baş başa kalmışlardır. 1968’den sonra, bu sorunla başa çıkmakta zorlanan bu ülkeler, gençliği ve genç kuşakları siyasi sisteme katmak, onların görüş ve önerilerinden yararlanmak, onlara siyasi sistemde kısmen de olsa “söz ve karar sahibi” olma haklarını vermek zorunda kalmışlardır.

Bu gençlik olaylarının etkisi, Türkiye’de de hissedilmeye başlamıştır. Ancak, Türkiye’deki egemen sınıflar, gençliğin eğilimlerini ve yönetimde “söz ve karar sahibi” olma hakkı tanıma gibi isteklerine; insanlık dışı baskılarla, işkencelerle, ölümlerle ve idamla karşılık verdi. Her türlü çağdışı yöntemlerle ilerici, devrimci ve sosyalist gençlik yok edilerek sindirilmeye çalışıldı.

Amaçları sadece özgürlük istemekten, Türkiye’nin laik, demokratik ve tam bağımsızlığını savunmaktan başka bir şey olmayan; Denizler, Mahirler başta olmak üzere, onlarca yurtsever, devrimci ve sosyalist bunun sonucunda idam edildi ve öldürüldü. Üstelik, 12 Eylül 1980 faşizmi de en büyük darbeyi aydınlara, devrimcilere, sosyalistlere ve yükseköğretim gençliğine vurmuştur.

Polisiye Önlemler

Son yıllarda, gençleri yakından ilgilendiren sosyo-ekonomik, eğitsel-kültürel, akademik, demokratik ve siyasal politikaların gündeme getirilmesi; onların toplumsal yapıdan dışlanmalarını, ayrımcılığa tabi tutulmalarını ve “ötekileştirme”lerini beraberinde getirmiştir.

Bugün, yükseköğretim gençliğinin siyasi hakları, akademik özgürlükleri, toplanma, yürüyüş ve akademik sorunlarını tartışma gibi en temel hak-

ları elinden alınmıştır, Kendi sorunlarını özgürce ve bağımsızca tartışmak ve temelden çözüm istiyorlar. Ancak, devletin polisi buna engel oluyor.

Siyasi iktidar, gençliğin akademik, demokratik, ekonomik, siyasi ve her türden taleplerini dile getirmesini; polisiye önlemlerle engelliyor ve polis şiddeti uyguluyor. Eğer, gençliğin eğilim ve yönelimleri dikkate alınmazsa, ileride çeşitli gençlik olaylarıyla karşı karşıya kalınması kaçınılmazdır. Geçmiş yıllarda, bunun örnekleri dünyanın bazı ülkelerinde ve Türkiye’de görülmüştür.

Toplumun geleceğini oluşturan genç kuşakların, eğitim, kültür, iş bulma, meslek edinme, sağlık sorunlarını çözmek ve insanca yaşama hakkı sunmak; laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devletin en önemli görevleri arasındadır. Toplumsal yapının geleceğini oluşturan gençliğini dışlayan, horlayan, ayırıştırıcı ve sorunlarına çözüm yolu bulamayan bir devlet demokratik olamaz.